

ИСТОРИЈА

СПИСАНИЕ НА СОЈУЗОТ НА ДРУШТВАТА
НА ИСТОРИЧАРИТЕ НА СР МАКЕДОНИЈА



ГОД. XXII

СКОПЈЕ 1986

БРОЈ 2

Издавачки совет: пертседател ДИМИТАР МИЦКОВСКИ, членови: КОСТА АЦИЕВСКИ НИСЕЛ БАЈРАМИ, ЦВЕТАН БЕЛИЧАНСКИ. СПАСЕ КУЉАН, ГАЛЕНА КУЦУЛОВСКА. НАУМ ДИМОВСКИ, СПАСКА МАНАСИЕВА-МЛАДЕНОВИЌ, ХРИСТО МЕЛОВСКИ, ВАСКА ПЕРЧИНКОВА, ТОДОР ТАЛЕСКИ, ГЛИГОР ТОДОРОВСКИ, ТОМО ТОМОСКИ, ДАНИЦА ХРИСТИЌ.

Редакција: ВЛАДО ИВАНОВСКИ, ВЛАДИМИР КАРТОВ, РИСТО КИРЈАЗОВСКИ, ВОИСЛАВ Д. КУШЕВСКИ, БРАНКО ПАНОВ

Главен и одговорен уредник: БРАНКО ПАНОВ

Секретар на редакцијата: МЕТОДИЈА МАНОЈЛОВСКИ

Издавач: Сојузот на друштвата на историчарите на СР Македонија

Јазична редакција, техничко уредување и коректура: ЈОВАН С. СТОЈАНОВСКИ

Насловна страница: БИСЕРКА ФИЛИПОВА
Адреса на редакцијата и на администрацијата — Сп. „Историја“, Филозофски факултет, Скопје

Препечатувањето се дозволува во согласност со редакцијата и наведувањето на изворот. Списанието излегува двапати годишно. Ракоските не се враќаат. Цена на овој број изнесува за членови на Сојузот на друштвата на историчарите 60,00 динари, за нечленови и институции 80,00 динари, за странство 100,00 динари и за ученици и студенти 25,00 динари. Претплатата се уплатува на жиро сметка: 40100-678-955, СОК, Скопје, Сојуз на друштвата на историчарите на СРМ — за „Историја“

Печатница „1 Мај“ — Скопје

Тираж, 3,000 примероци

ИСТОРИЈА

СПИСАНИЕ НА СОЈУЗОТ НА ДРУШТВАТА НА ИСТОРИЧАРИТЕ НА
СР МАКЕДОНИЈА

Год. XXII

Скопје, 1986

Број 2

СОДРЖИНА

Воислав Д. Кушевски, Д-р Иван Катарчиев — наш истакнат историограф и општественик (По повод 60-годишнината од раѓањето)	11
Воислав Д. Кушевски, Селективна библиографија на објавени трудови на д-р Иван Катарчиев	19
СТАТИИ — ПРИЛОЗИ	
Стјепан Антолјак, Македонската средновековна држава — — —	25
Е. П. Наумов (Москва), Косовската битка (1389 г.) во историјата на меѓународните односи на Балканот — — — — —	35
Јанко Плетерски, Прашањето за националната и социјалната револуција во Словенија кон крајот на Првата светска војна — —	55
Бранко Панов, Развојот на словенската писменост во Македонија до средината на IX век — — — — —	65
Владимир Картов, Внатрешната и меѓународната условеност на борбата за самоопределување на македонскиот народ во периодот меѓу двете светски војни — — — — —	83
Димитар Димески, Революционерната дејност на Перо Тошев во Битолскиот округ на Македонската револуционерна организација (1894 — 1898 г.) — — — — —	97
Глигор Тодоровски, Некои карактеристични моменти од окупацијата на Дебар и Дебарско (1941 — 1944) — — — — —	111
Александар Трајановски, Македонско-руските врски во XIX век и отворањето на руски конзулати во Македонија (Прилог кон македонско-руските врски во XIX век) — — — — —	131
Ристо Кирјазовски, Германската агресија против Србија и окупацијата на Егејскиот дел на Македонија — — — — —	149
Миле Тодоровски, Скица за биографијата на Борис Канчески — —	159
Иван Катарчиев, Прилог кон проучувањето на историјата на македонското иселеништво во прекуокенските земји — — — —	177
Вера Весковиќ—Вангели, Некои ставови на Никола Петров—Русински по женското прашање — — — — —	193
Кочо Сидовски, Кон прашањето за текот на Младотурската револуција во Македонија во нејзиниот почетен период според извештаите на италијанските дипломатски претставници — —	199
Благој Стоичовски, Крушефските афери од 1902 година — — — —	213
Маргарита Пешевска, Француската политика спрема Македонското ослободително движење од Берлинскиот конгрес до 1903 година	223
Лазар Лазаров, Кон некои прашања за развојот на Македонија во рамките на Југословенската федерација (1944 — 1957) — —	233
ОД КУЛТУРНОТО МИНАТО	
Вера Битракова—Грозданова, Топографијата и урбаниот развој на Лихвидос — — — — —	249

Елица Манева , Прилог кон решавањето на убикацијата на средно-вековниот град Битола — — — — —	267
Цветан Грозданов , За литографијата на Седмочислениците во Преспа	275
Виктор Лилчиќ , Гробни едиклули и мавзолеи од античко време во СР Македонија — — — — —	281
Сотир Голабовски , За интерпретацијата на македонската црковна музика — — — — —	291
МАТЕРИЈАЛИ	
Кузман Георгиевски , Еден необјавен документ — список на македонски деца кои се наоѓаат во источно-европските земји — —	301
Михајло Миноски , Непознат документ од 1900 година за врски и соработка на прогресивни руски и македонски студенти во Швајцарија и за нивната солидарност со македонското ослободително дело — — — — —	325
НАСТАВА	
Светозар Наумовски , Еден пример од наставната практика за користење на ученичките екскурзии во наставата по историја	331
Бојка Доновска , Придонесот на историската секција во формирањето патриотски и револуционерен дух кај младите — —	345
Светозар Наумовски , Сеќавањата на живите учесници и знаменитите места од НОВ и нивното користење во наставата по историја при изучувањето на роднокрајната историја — — — — —	351
ОСВРТИ	
Војо Д. Кушевски , 40 години од формирањето и работата на Едногодишниот курс за предавачи во нижите класови на гимназиите (1945/1946 г.) — — — — —	357
КРИТИКИ И ПРИКАЗИ	
М. М., Стјепан Антолјак, Бранко Панов , Средновековна Македонија, 1 — 3, Скопје 1985, 982, 446, 849 стр. — — — — —	367
В. К. , Документи и материјали за историјата на СКМ, „Комunist“, Скопје 1985, Том I, 1919 — 1920 и книга 2, 1921 — 1941, (Превод, редакција и коментари д-р Иван Катарџиев) — — — — —	372
М. М. , Документи о јужној политици Краљевине Србије 1903—1914, книга 5, свеска 3, 5/18 октобар — 31 децембар 1912/13 јануар 1913. Приредил Михаил Војводиќ, Београд, Српска академија на наука и уметности, Одељење историских наука, 1986, 793, с. 8.	374
М. З. Матковски Александар , Историја на Евреите во Македонија, Скопје, Македонска ревија, 1983, 211 — — — — —	376
БИБЛИОГРАФИЈА	
Александар Трајановски , Петти библиографски прилог за Егзархијата и нејзината дејност во Македонија (II) — — — — —	379
Светозар Наумовски , Библиографија на прилози од методиката на наставата по историја објавени во списанието „Историски преглед“, Белград—Загреб (1954—1964) — — — — —	393
ХРОНИКИ И СООПШТЕНИЈА	
Д. Д. , 40 годишен јубилеј на ННСГ за историја (1946 — 1986) — —	399
Б. П. , Седумнаесетти меѓународен византолошки конгрес — — —	405
IN MEMORIAM	
Бојка Доновска (1928 — 1986) — — — — —	407
Проф. д-р Андрија Јашиновиќ (1903 — 1986) — — — — —	409
СПИСОК НА СОРАБОТНИЦИ	
СПИСОК НА СОРАБОТНИЦИ ШТО ГО ДИСТРИБУИРААТ СПИСАНИЕТО	

C O N T E N T S

Voislav D. Kuševski, Dr Ivan Katardžiev — Our Eminent Historian and Social Worker (On the Occasion of His 60th Anniversary of His Birth) — — — — —	11
Voislav D. Kuševski , Selective Bibliography of Published Works of Dr. Ivan Katardžiev	
ARTICLES — CONTRIBUTIONS	
Stjepan Antoljak , The Macedonian Medieval State — — — — —	19
Evgenij P. Naumov (Moscow). The Battle of Kossovo (1389) in the History of the International Relations in the Balkans — — —	35
Janko Pleterski , The Question About the National Social Revolution in Slovenia Towards the end of the First World War — — — —	55
Branko Panov , Towards Some Questions About the Origin of Slavic Literacy (VI — IX Century) — — — — —	65
Vladimir Kartov , The Internal and External of the Struggle for Self-Management of the Macedonian People during the period Between the Two World Wars — — — — —	83
Dimitar Dimeski , The Revolutionary Activity of Pere Tošev in the Bitola Region (Between 1894 and 1898) — — — — —	97
Gligor Todorovski , The Fascist Occupation of Debar and the Debar Region (1941 — 1944) — — — — —	111
Aleksandar Trajanovski , The Macedonian — Russian Relations in the XIX century and the Opening of the Russian Consulates in Macedonia — — — — —	131
Risto Kirjazovski , The German Agression Against Greece and the Occupation of the Aegean Part of Macedonia — — — — —	149
Mile Todorovski , A Sketch About the Biography of Boris Kančeski	177
Vera Vesković — Vangeli , Some Attitudes of Nikola Petrov Rusinski Concerning the Women 'S Question — — — — —	193
Kočo Sidovski , Towards the Question About the Course of the Young Turkish Revolution in Macedonia in Its Beginning According to Italian Diplomatic Representatives — — — — —	199
Blagoj Stoičovski , The Kruševo Affaires of 1902 — — — — —	213
Margarita Peševska , The French Policy Towards the Macedonian Liberation from the Berlin Klongress to 1903 — — — — —	223
Lazar Lazarov , Towards the Question About Some Characteristic of SR Makedonia in the Yugoslav Federatiob (1944 — 1957) — —	233
FROM THE CULTURAL PAST	
Vera Bitrakova — Grozdanova , About the Topograpy and Urban Development of Lyhnydos — — — — —	249
Elica Maneva , A Contribution Towards Solution of Location of the Medieval Town of Bitola — — — — —	267
Cvetan Grozdanov , About the Lithography of Seven Slavic Saints in Prespa — — — — —	275
Viktor Lilčić , An Unkonown types of Tombstones in SR Macedonia from the First Century of the New Era — — — — —	281
Sotir Golabovski , About the Interpretation of the Macedonian Church Music — — — — —	291
DOCUMENTS	
Kuzman Georgievski , An Unpublished Document — A list of Macedonian Children in the East European Countries — — — — —	301

Mihajlo Minoski , An Unknown Document from 1900 for Relations and Collaboration of Russian and Macedonian Progressive Students in Switzerland and About Their Solidarity with the Macedonian Liberation Deed — — — — —	325
---	-----

TEACHING

Svetozar Naumovski , An Example of the Teaching Practice for Use of the Pupil's Excursions in the Teaching of History — — — —	331
Bojka Donovska , The Contribution of the Historical Section in Formation of Patriotic and Revolutionary Spirit with the Youngsters	345
Svetozar Naumovski , The Memories of the Alive Participants and the Monumental Places and Their Use in the History Teaching During the Study of Regional History — — — — —	351

REVIEWS

Vojo D. Kuševski , 40th Anniversary from the Formation and Work of the One Year Course for Lecturers in the Low Classes of the Gymnasiums (1945/1946) — — — — —	357
M. M. Stjepan Antoljak, Branko Panov , The Medieval Macedonia, 1—3, Skopje (1985), 982, 446, 849 — — — — —	367
V. K. Documents and Materials About the History of LCM, Communist, Skopje 1985, Vol. 1, 1919 — 1920 and Vol. 2, 1921 — 1941, (Translation, Redaction and Comments, Dr Ivan Katardžiev)	372
M. M. Documents About the External Policy of the Kingdom of Serbia 1903 — 1914, Vol. 5, book 3, 5/18, October 31st, December 1912/13, January 1913, Prepared by Mihajlo Vojvodić, Beograd, Serbian Academy of Sciences and Arts, Section of Historical Sciences, 1986, 793, v. 8 — — — — —	374
M. Z. Matkovski Aleksandar , History of the Jews in Macedonia, Skopje, Macedonian Review, 1983, 211 — — — — —	376

BIBLIOGRAPHY

Aleksandar Trajanovski , Fifth Bibliographic Contribution About the Excharhate and Its Activity in Macedonia (II) — — — — —	379
Svetozar Naumoski , Bibliography of Contributions from Methodics of History Teaching Published in the Review »History«, Belgrade — Zagreb (1954 — 1964) — — — — —	393

CHRONICLES AND COMMUNICATIONS

D. D. 40 the Jubilee of the Institute of History (1946 — 1986) — —	399
B. P. The Seventeenth International Congress of Byzantiology — —	405

IN MEMORIAN

Bojka Donovska (1928 — 1986) — — — — —	407
Prof. Dr Andrija Lajinović (1903 — 1986) — — — — —	409

LIST OF COLLABORATORS

LIST OF COLLABORATORS DISTRIBUTING THE REVIEW